

การศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน
ตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

*A Study of the Opinion among Educational Staff towards
Good Governance Administration of School's Administration
in the Primary Maehongson Educational Service Area Office 1*

อรุณศรี อ้ายมาสน้อย*

ดร.จินดา ศรีญาณลักษณ์**

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน และศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง จำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ คะแนนเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยพบว่า

1. บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักนิติธรรม บุคลากรทางการศึกษาเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 บริหารงานแบบตามใจ ใช้อารมณ์เหนือเหตุผล ไม่กระจายภาระงานให้เหมาะสมกับบุคลากร ยึดหลักระบบอุปถัมภ์ มีความลำเอียง ขาดวินัยไม่มีศีลธรรมประจำใจ ไม่มีการวางแผนงานประชุมชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณทำให้

*นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น จังหวัดกาญจนบุรี

**อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น จังหวัดกาญจนบุรี

เกิดความไม่โปร่งใส ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทำให้เกิดความผิดพลาดบ่อย มีผลเสียต่อส่วนรวมและหมู่คณะ

4. แนวทางการพัฒนาให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกลาง ควรบริหารงานด้วยเหตุผล ใช้มาตรฐานเดียวกัน กระจายภาระงานให้เหมาะสม พิจารณาตามผลงานและความสามารถ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรโดยจัดอบรมคุณธรรมและมอบรางวัลให้ มีปฏิทินการปฏิบัติงาน โปร่งใสตรวจสอบได้ทุกเรื่อง และประชุมชี้แจงทุกครั้งเมื่อมีการดำเนินการแล้วเสร็จ เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการและสนับสนุนโดยยึดหลักบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอย่างสม่ำเสมอเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล

คำสำคัญ : หลักธรรมาภิบาล/การบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were (1) to investigate and compare the opinions of educational staff towards the Good Governance Administration of School's Administration in the Primary Maehongson Educational Service Area Office¹ based on gender, education and experience; and (2) to study the problems and guidelines for the development of administration in accordance with the Good Governance Administration of School's Administration in the Primary Maehongson Educational Service Area Office 1. The sample included 206 educational staff in Muang District. Data were collected using a questionnaire. The statistics used to analyse the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and t-test.

The findings of this research revealed following:

1. The overall opinion of staff in the Primary Maehongson Educational Service Area Office 1 was found to be at a high level.

2. With regard to the comparison of opinions among educational staff towards the Good Governance Administration of School's Administration in the Primary Maehongson Educational Service Area Office 1, based on gender, education and experience, there was found to be no difference in all aspects, except male and female educational staff who were surveyed showed that the rule of law was found to have statistical significance of 0.05.

3. Regarding to the problems for management of school's administrators, the educational staff in Muang District in the Primary Maehongson Educational Service Area Office 1 revealed that the school's administrators manage in a permissive-style; they lack emotion; they do not delegate effectively. There is also a fixed patronage system; injustice; lack of discipline and morality; no budgetary planning; and ambiguity. Moreover, there was no opportunity for other persons to participate in administration. Hence, mistakes were often made and the entire mismanaged school administration created problems for staff in the school.

4. Developing Guidelines for the school 's administrators, the educational staffs in Muang District in the primary Maehongson educational service area office 1 revealed that the school's administrators should be neutral, reasonable, use the same standard to effectively delegate functions that result in competent, high performance; to provide awareness and personnel training, and reward good practice. A calendar of events; transparency and accountability should be the subject of a meeting when it is completed. An opportunity for staff to participate in the planning and operations support services, based on the principles of good governance is designed to be effective and efficient

Keywords: Good Governance; Management of school's administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2550 ได้กำหนดสาระเกี่ยวกับการศึกษาไว้ในหมวด 3 สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทยมาตรา 43 ระบุไว้ว่าบุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีที่รัฐจะต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ และหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมาตรา 81 ระบุไว้ว่ารัฐต้องจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรมจัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สาระในรัฐธรรมนูญดังกล่าวนำไปสู่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา.2545, หน้า 5-7) มาตรา 6 กำหนดให้การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 10 กำหนดให้จัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย นอกจากนี้การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด

ดังนั้นประเทศไทยจึงต้องมุ่งพัฒนาคุณภาพของคน การศึกษาจึงเป็นกระบวนการหนึ่งที่มุ่งพัฒนาคนให้มีความรู้ความสามารถเต็มศักยภาพ การพัฒนาการศึกษาในระยะเวลาที่ผ่านมามีปัญหาที่จะต้องเร่งแก้ไขทั้งในด้านความครอบคลุมของการบริการของสถานศึกษาในฐานะหน่วยงานทางการศึกษา ที่มีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาเยาวชนของชาติ พัฒนางานของสถานศึกษาอย่างมากมายวิธีการ และกระบวนการในการบริหารสถานศึกษาในปัจจุบันจะต้องได้รับการพัฒนาปรับปรุงให้ดีขึ้นรวมทั้งสถานศึกษาเป็นองค์กรที่มีบุคลากรหลายระดับเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องใช้ความรู้ความสามารถเชิงการบริหารรวมทั้งใช้ปัจจัยการบริหารที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินการพัฒนาข้าราชการครูให้ได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติการกิจการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสังคมที่เปลี่ยนไป

ในการบริหารงานทั่วไปหากมุ่งหวังที่จะให้เกิดประสิทธิภาพ และความสำเร็จต่อองค์กรผู้บริหารในระดับต่างๆ ย่อมที่จะต้องอาศัยหลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารมาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการบริหารให้เหมาะสม กับสถานการณ์หลักกรรมาภิบาล หรือหลักการบริหารกิจการบ้านเมือง และสังคมที่ดีเป็นหลักการบริหารที่ได้รับการยอมรับว่าสามารถแก้ปัญหา และพัฒนาการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

และมีความยั่งยืน (ประพัฒน์ โพธิ์วรรณ.2544, หน้า 1-5 ; วรภัทร โธชนเกษม. 2541, หน้า 51-54) องค์ประกอบของหลักธรรมาภิบาลในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2542 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่ต้องการปฏิรูประบบราชการเพื่อให้การปฏิบัติงานของส่วนราชการเกิดผลสัมฤทธิ์ มีประสิทธิภาพเกิดความคุ้มค่า และประชาชนได้รับการบริการที่ตอบสนองความต้องการ ประกอบด้วยหลักต่างๆ คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

หลักธรรมาภิบาล เป็นหลักการที่นำมาใช้ เพื่อแก้ปัญหาเรื่องความไร้ประสิทธิภาพและการคอร์รัปชันของรัฐบาลในประเทศกำลังพัฒนาหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางสำคัญในการจัดระเบียบให้สังคมทั้งภาครัฐ ภาคธุรกิจเอกชนและภาคประชาชน ซึ่งครอบคลุมไปถึงฝ่ายวิชาการ ฝ่ายปฏิบัติการ ฝ่ายราชการและฝ่ายธุรกิจสามารถอยู่ร่วมกันเป็นพลังก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน และเป็นส่วนเสริมความเข้มแข็งหรือสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประเทศ เพื่อบรรเทา ป้องกันหรือแก้ไขเยียวยาภาวะวิกฤติ ภัยอันตรายที่อาจจะมาในอนาคต เพราะสังคมจะรู้สึกถึงความยุติธรรมความโปร่งใส และความมีส่วนร่วมอื่น เป็นคุณลักษณะสำคัญของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และการปกครองแบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขสอดคล้องกับความเป็นไทยรัฐธรรมนูญและกระแสโลกยุคปัจจุบัน

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนตามหลักธรรมาภิบาล สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกตาม เพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการพัฒนาการบริหารตามหลักธรรมาภิบาล ในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1

ความสำคัญของการวิจัย

ผลของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตลอดจนผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้อง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอื่น ๆ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สมมติฐานการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แตกต่างกัน

2. บุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แตกต่างกัน

3. บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ด้านเนื้อหา

การวิจัยในเรื่องนี้ มุ่งศึกษาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตามระเบียบของสำนักงานนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ทั้ง 6 ด้าน คือ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมืองสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 424 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ปีการศึกษา 2554 จากสูตร Taro Yamane ได้กลุ่มตัวอย่าง 206 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคลเกี่ยวกับบุคลากรทางการศึกษา

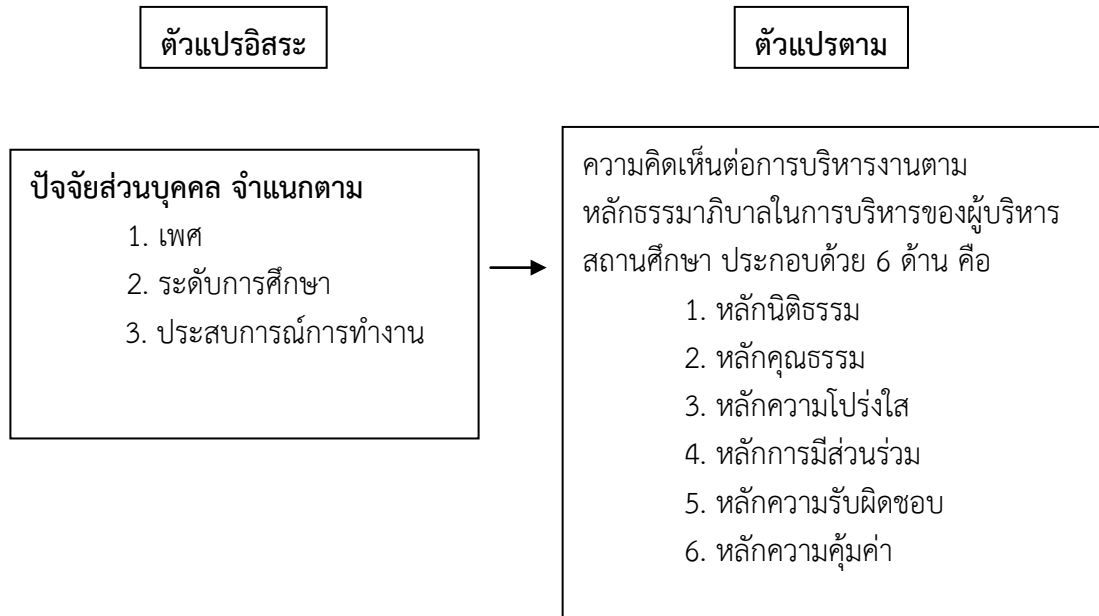
3.1.1 เพศ ได้แก่ เพศชาย เพศหญิง

3.1.2 ระดับการศึกษา ได้แก่ ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

3.1.3 ประสบการณ์การทำงาน ได้แก่ น้อยกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ประกอบด้วย 6 ด้าน คือหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร บทความ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาล
2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามเรื่องหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยได้นำเอาแนวทางของหลักธรรมาภิบาล และแนวการสร้างเครื่องมือมาเป็นแนวทางในการสร้าง แบบสอบถาม แล้วนำมาปรับปรุงเป็นของผู้วิจัย
3. ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อนำมาจัดทำนิยามเชิงปฏิบัติการและนิยามเชิงปฏิบัติการมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามในการวิจัย
4. นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความตรงและความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

5. นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Constructional Validity) และความเหมาะสมของการใช้ภาษา(Wording) ของข้อคำถามแต่ละข้อ ผู้เชี่ยวชาญมีจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา และนำไปหาค่าความสอดคล้องของข้อคำถามที่สร้างขึ้น ซึ่งได้กำหนดค่า IOC ตั้งแต่ 0.60 ขึ้นไป

6. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำไป Try Out กับบุคลากรทางการศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง 30 คน เพื่อวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอนบาค (Alpha Coefficient) (บุญใจ ศรีสถิตยันทากร, 2545 : 210)) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.79

7. การเก็บรวบรวมข้อมูล

7.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 เพื่อขอ
อนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

7.2 ขอความร่วมมือจากบุคลากรทางการศึกษา
ในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1จำนวนทั้งหมด 206 คน เพื่อ
ตอบแบบสอบถาม

7.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปแจกให้กับบุคลากร
ทางการศึกษา จำนวน 206 ฉบับ ด้วยตนเอง และได้รับ
แบบสอบถามดังกล่าว กลับคืนมา จำนวน 206 ฉบับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็นและอันดับที่ของบุคลากรทางการ ศึกษาที่มี
ต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต1 โดยรวม

ด้าน	การบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาล	n = 206		ระดับความคิดเห็น	อันดับที่
		$\bar{x}$	SD		
1	หลักนิติธรรม	4.24	0.38	มาก	1
2	หลักคุณธรรม	4.18	0.49	มาก	2
3	หลักความโปร่งใส	3.98	0.49	มาก	6
4	หลักการมีส่วนร่วม	4.04	0.58	มาก	4
5	หลักความรับผิดชอบ	4.11	0.52	มาก	3
6	หลักความคุ้มค่า	4.04	0.85	มาก	5
	รวม	4.10	0.34	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า บุคลากรทางการศึกษา
ทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลัก
ธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหาร โดยภาพรวม
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้าน

7.4 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของ
แบบสอบถามทุกฉบับ ปรากฏว่าแบบสอบถามทุกฉบับ
มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ จำนวน 206
ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่
(Frequency) และเป็นร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย
(Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard
Deviation) และการทดสอบค่าที (t-test)

หลักนิติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้าน
หลักคุณธรรม ด้านหลักความรับผิดชอบ ด้านหลักการ
มีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า และอันดับสุดท้ายคือ
ด้านหลักความโปร่งใส ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	เพศ						t	p
		ชาย (n=50 คน)			หญิง (n=156 คน)				
		$\bar{x}$	SD	ระดับความ คิดเห็น	$\bar{x}$	SD	ระดับความ คิดเห็น		
1	หลักนิติธรรม	4.34	0.44	มาก	4.20	0.36	มาก	2.28*	0.02
2	หลักคุณธรรม	4.19	0.51	มาก	4.18	0.49	มาก	0.09	0.93
3	หลักความโปร่งใส	3.98	0.53	มาก	3.98	0.48	มาก	0.06	0.94
4	หลักการมีส่วนร่วม	4.01	0.62	มาก	4.05	0.58	มาก	-0.41	0.68
5	หลักความรับผิดชอบ	4.11	0.62	มาก	4.12	0.49	มาก	-0.05	0.96
6	หลักความคุ้มค่า	4.02	0.90	มาก	4.05	0.84	มาก	-0.18	0.86
	รวม	4.11	0.50	มาก	4.10	0.32	มาก	0.74	0.94

จากตารางที่ 2 แสดงว่า บุคลากรทางการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล การบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษาเพศชาย และเพศหญิงมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

0.05 ในด้านหลักนิติธรรม โดยบุคลากรทางการศึกษา เพศชาย ($\bar{x}=4.34$) มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าบุคลากรทางการศึกษาเพศหญิง ($\bar{x}=4.20$) ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	ระดับการศึกษา						t	p
		ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
		(n=151 คน)			(n=55 คน)				
		$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น		
1	หลักนิติธรรม	4.26	0.38	มาก	4.18	0.38	มาก	1.18	0.24
2	หลักคุณธรรม	4.19	0.51	มาก	4.17	0.45	มาก	0.21	0.84
3	หลักความโปร่งใส	3.99	0.50	มาก	3.96	0.47	มาก	0.31	0.76

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	ระดับการศึกษา						t	p
		ปริญญาตรี			สูงกว่าปริญญาตรี				
		(n=151 คน)			(n=55 คน)				
		$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น		
4	หลักการมีส่วนร่วม	4.05	0.58	มาก	4.03	0.60	มาก	0.26	0.80
5	หลักความรับผิดชอบ	4.12	0.54	มาก	4.11	0.48	มาก	0.11	0.91
6	หลักความคุ้มค่า	4.00	0.89	มาก	4.16	0.75	มาก	-1.19	0.24
	รวม	4.10	0.38	มาก	4.10	0.30	มาก	-0.01	0.99

จากตารางที่ 3 แสดงว่า บุคลากรทางการศึกษาที่มีการศึกษาปริญญาตรี และการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษาระดับการศึกษาปริญญาตรี และระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาต่อการบริหารงานตาม หลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ด้าน	หลักธรรมาภิบาล	ประสบการณ์ทำงาน						t	p
		น้อยกว่า 10 ปี			สูงกว่า 10 ปี				
		(n=185 คน)			(n=21 คน)				
		$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น		
1	ด้านหลักนิติธรรม	4.22	0.38	มาก	4.38	0.41	มาก	-1.76	0.08
2	ด้านหลักคุณธรรม	4.18	0.48	มาก	4.18	0.56	มาก	0.02	0.99
3	ด้านหลักความโปร่งใส	3.99	0.49	มาก	3.95	0.54	มาก	0.34	0.73
4	ด้านหลักการมีส่วนร่วม	4.05	0.58	มาก	3.96	0.64	มาก	0.69	0.49
5	ด้านหลักความรับผิดชอบ	4.12	0.51	มาก	4.05	0.58	มาก	0.60	0.55
6	ด้านหลักความคุ้มค่า	4.03	0.86	มาก	4.08	0.79	มาก	-0.24	0.81
รวม		4.10	0.36	มาก	4.10	0.36	มาก	0.24	0.81

จากตารางที่ 4 แสดงว่าบุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์ทางการศึกษามากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า บุคลากรทางการศึกษาประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 10 ปี และประสบการณ์ทางการศึกษามากกว่า 10 ปี มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน ทุกด้าน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

1. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักนิติธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้

3.1 ปัญหาการบริหารงาน บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้บริหารบริหารงานตามใจ ไม่กระจาย

ภาระงานให้เหมาะสมกับบุคลากรยึดหลักระบบอุปถัมภ์ เกิดความลำเอียง ไม่มีการวางแผนงานประชุมชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณทำให้เกิดความไม่โปร่งใส ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ทำให้เกิดความผิดพลาดบ่อย มีผลเสียต่อส่วนรวมและหมู่คณะ

3.2 แนวทางในการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกลาง ควบคุมบริหารงานด้วยเหตุผล ใช้มาตรฐานเดียวกัน กระจายภาระงานให้เหมาะสม พิจารณาตามผลงาน และความสามารถ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรโดยจัดอบรม คุณธรรมและมอบรางวัลให้ มีปฏิทินกำหนดงาน โปร่งใส ตรวจสอบได้ ถูกเรื่องและประชุมชี้แจงทุกครั้งเมื่อมีการดำเนินการแล้วเสร็จ เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการและสนับสนุน โดยยึดหลักบริการงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่เสมอเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล

อภิปรายผล

1. บุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 พบว่าบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ต้องปฏิบัติงานตามระเบียบที่หน่วยงานกำหนด ไว้ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา จึงจำเป็นต้องยึดหลักธรรมาภิบาลเกี่ยวกับหลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ และหลักความคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของเฉลิมชัย สมท่า (2547:39) เรื่อง การบริหารโดยใช้หลักธรรมาภิบาล

ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูปฏิบัติ การสอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเลย พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหาร สถานศึกษาอยู่ในระดับมาก และทินกร อัครศรีชัยโรจน์ (2550:113) เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา อุบลราชธานี เขต 5 พบว่า ความคิดเห็นของประธาน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและครูผู้สอนเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รong ปัญสงหา (2548:72) เรื่อง พฤติกรรมการบริหาร ตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัด อุตรธานี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการ ปฏิบัติอยู่ในระดับมากในด้านหลักนิติธรรม สอดคล้อง กับผลการวิจัยของเฉลิมชัย สมท่า (2547) เรื่อง การ บริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้หลักธรรมาภิบาลในการ บริหารสถานศึกษาในด้านหลักคุณธรรมเป็นอันดับ แรกอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์ (2548) เรื่อง การบริหารตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่าครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี มีความคิดเห็น ว่าผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานโดยเน้นความโปร่งใส เป็น อันดับแรก สอดคล้องกับเสริม เกื้อสังข์ (2551) เรื่อง การศึกษาการใช้หลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถาน ศึกษา สังกัดเทศบาลนครตรัง พบว่าการใช้หลักธรรมาภิ บาลในการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด เทศบาลนครตรังใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถาน ศึกษาโดยใช้ หลักความรับผิดชอบเป็นอันดับแรก และ นัยนา เจริญพล (2552)เรื่องการใช้หลักธรรมาภิบาลใน

การบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิด เห็นเกี่ยวกับการใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารสถาน ศึกษา มีความเห็นในระดับโดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ หลักความรับผิดชอบ

2. บุคลากรทางการศึกษาของผู้บริหารสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1 ที่มีเพศ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์การทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อ การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถาน ศึกษาไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านนิติธรรมบุคลากรเป็น เพศชายและเพศหญิงมีระดับความคิดเห็นต่อการบริหาร งานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขต อำเภอมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน แตกต่างกันเนื่องจากการ ปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่ไม่ได้จำกัดเพศ จะเป็นเพศใด ก็สามารถปฏิบัติงานได้เหมือนกัน ซึ่งสอดคล้องกับงาน วิจัยของ ปรเมศวร์ ปัญญาวิโร (2554:157) ศึกษาวิจัย ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัย จังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามเพศโดยรวมแตกต่างกัน เพราะเนื่องจากการ ปฏิบัติงานในแต่ละหน้าที่ไม่ได้จำกัดอยู่ที่เพศ จะเป็นเพศใด ก็สามารถปฏิบัติงานได้เหมือนกัน

บุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่าง กันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีการส่งเสริมและ พัฒนาการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา จึงทำให้ บุคลากรทางการศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มี ความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลคล้ายๆ กัน ซึ่งสอดคล้อง กับงานวิจัยของพระมหาล้าพิง ชีรปัญญา (2554:83) เรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของโรงเรียน

นวมินทรราชูทิศมัธยมจังหวัดนครสวรรค์ พบว่า ระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า มีการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษา จึงทำให้บุคลากรทางการศึกษาที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน มีความเข้าใจหลักธรรมาภิบาลคล้าย ๆ กันซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกียรติศักดิ์ ศรีสมพงษ์ (258:71) เรื่อง การบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อสภาพการบริหารตามหลักธรรมาภิบาลของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีที่มีประสบการณ์ในการบริหารของผู้บริหารแตกต่างกัน พบว่า ในภาพรวมผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีประสบการณ์ในการบริหาร ตั้งแต่ 1-10 ปี และผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 11 ปีขึ้นไป มีสภาพการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลไม่แตกต่างกัน

3. ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ดังนี้ 1) ปัญหาการบริหารงาน บุคลากรทางการศึกษาในอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 มีความคิดเห็นว่าการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ผู้บริหารบริหารงานตามใจ ไม่กระจายภาระงานให้เหมาะสมกับบุคลากรยึดหลักระบบอุปถัมภ์เกิดความลำเอียง ไม่มีการวางแผนงานประชุมชี้แจงการ

ใช้จ่ายงบประมาณทำให้เกิดความไม่โปร่งใส ไม่เปิดโอกาสให้บุคคลภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทำให้เกิดความผิดพลาดบ่อย มีผลเสียต่อส่วนรวมและหมู่คณะ 2) แนวทางในการพัฒนา บุคลากรทางการศึกษาเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นกลาง กระจายภาระงานให้เหมาะสม พิจารณาตามผลงาน และความสามารถ สร้างจิตสำนึกให้บุคลากรโดยจัดอบรมคุณธรรมและมอบรางวัลให้มีปฏิทินกำหนดงาน โปร่งใสตรวจสอบได้ถูกเรื่องและประชุมชี้แจงทุกครั้งเมื่อมีการดำเนินการแล้วเสร็จ เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนปฏิบัติการและสนับสนุนโดยยึดหลักบริการงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่เสมอเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรทางการศึกษาได้มีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน การดำเนินงานต่าง ๆ มีความโปร่งใสตรวจสอบได้

1.2 ควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้กับชุมชนหรือบุคลากรทางการศึกษาให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา

1.3 ควรนำผลการวิจัยนี้เป็นข้อมูลเพื่อประกอบการวางแผนการปฏิบัติงานพัฒนาบริหารสถานศึกษาให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยความคิดเห็นของบุคลากรทางการศึกษาที่มีต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1 ตัวแปรอื่น ๆ เช่น รายได้ ฐานะทางเศรษฐกิจ และตำแหน่งในการทำงาน

2.2 ควรศึกษาวิจัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทางการศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1

2.3 ควรศึกษาวิจัยความโปร่งใสในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา แม่ฮ่องสอน เขต 1

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ.
- ปรเมศวร์ ปณัญวชิโร.(2554). *ความคิดเห็นของครูผู้สอนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ในเขตอำเภอบรรพตพิสัยจังหวัดนครสวรรค์*. วิทยานิพนธ์พุทธศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประพัฒน์ โพธิ์วรรณ.(2544). *หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี ส่งเสริมการปฏิรูปการศึกษา*. *สรุปคำอภิปราย*. นครปฐม: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- พระราชกฤษฎีกา. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2546. (2546). *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา*, 120(ตอนที่ 100 ก), 1-5
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา*, 116 (ตอนที่ 74ก), 4-23.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี.(2545). *การสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานก.พ.
- วรภัทร โตชนะเกษม. (2541). *Good Governance ในภาคเอกชน. นานาทัศนะว่าด้วยการบริหาร กิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี*. นนทบุรี: สำนักงาน ก.พ. สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน เผยแพร่โดย สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2547). *การใช้แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนและชุมชน*. กรุงเทพฯ : คูรุสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543) .*กระบวนการการบริหารเพื่อพัฒนาคุณภาพที่ใช้หลักการบริหารที่เป็นระบบครบวงจร (PDCA)*. กรุงเทพฯ. กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1. (2554). *รายงานการปฏิบัติงานประจำปี*.
- Organization for Economic Cooperation and Development OECD. *ธรรมาภิบาลกับคอร์รัปชันในสังคมไทย*. กรุงเทพฯ :อัมรินทร์ปริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง